

Avdelningen för risk och sårbarhets-
reducerande arbete
Enheten för farliga ämnen

Brita Skärdin
010 - 240 54 95
brita.skardin@msb.se

Reviderad version utifrån inkomna remissvar

Konsekvensutredning avseende förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods

Med anledning av de synpunkter som inkom vid ordinarie remissomgång under sommaren 2014 anser MSB det nödvändigt att göra ändringar i det ursprungliga förslaget till föreskrifter. Ändringarna gör bland annat att bestämmelserna om undantag från kravet på att ha en säkerhetsrådgivare harmoniseras mellan de olika transportslagen vilket medför lättnader av reglerna avseende kravet på säkerhetsrådgivare vid sjö- och lufttransport.

1 Bakgrund

Lagen (2006:263) om transport av farligt gods (LFG) föreskriver att den vars verksamhet omfattar transporter av farligt gods ska ha en eller flera säkerhetsrådgivare. Detsamma gäller den som till någon annan lämnar farligt gods för transport. Skyldigheten att ha säkerhetsrådgivare framgår av 11 § LFG och gäller i Sverige för samtliga transportslag, det vill säga väg, järnväg, sjö och flyg. Av samma bestämmelse framgår att säkerhetsrådgivaren har till uppgift att, under verksamhetsledningens ansvar, verka för att skador i samband med transporterna förebyggs.

I 12 § förordningen (2006:311) om transport av farligt gods (FFG) framgår att en säkerhetsrådgivare ska ha genomgått ett prov som godkänts av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och inneha ett giltigt intyg för säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods. Dessutom regleras i 13 § FFG att ett intyg som säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods på väg, järnväg eller inre vattenvägar som utfärdats i en annan stat inom EES skall gälla enligt sitt innehåll i Sverige. På motsvarande sätt ska ett intyg för säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods på väg eller järnväg utfärdat i Schweiz gälla enligt sitt innehåll i Sverige.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har enligt 16 § förordningen (2006:311) om transport av farligt gods (FFG) bemyndigande att meddela ytterligare föreskrifter om säkerhetsrådgivare och har så gjort i

Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2006:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods.

Regleringen av säkerhetsrådgivare utgår emellertid från bestämmelser som Förenta nationerna (FN) respektive OTIF¹ har beslutat ska gälla för internationella transporter av farligt gods på väg och järnväg. Bestämmelserna återfinns i bilagorna A och B till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR-S) och bilaga 1 till bihang C (RID) till fördraget om internationell järnvägstrafik (COTIF).

Sverige är fördragspart till ADR och COTIF, vilket innebär att bilagorna A och B till ADR respektive bilaga 1 till bihang C (RID) till COTIF ska tillämpas vid internationella transporter av farligt gods på väg och järnväg som sker i Sverige. Dessutom är Sverige enligt rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar skyldigt att tillämpa de internationella bestämmelserna även vid inrikes transporter. Det omfattar därmed även bestämmelserna om säkerhetsrådgivare i avsnitt 1.8.3 i ADR och RID. MSB har genomfört direktivet i svensk lagstiftning genom föreskrifterna ADR-S² och RID-S³.

Då den svenska regleringen ska gälla för samtliga transportslag, det vill säga även sjö och flyg, har MSB valt att samla alla bestämmelser om säkerhetsrådgivare i särskilda föreskrifter med författningsnummer SRVFS 2006:9. Föreskrifterna omfattar alla transportslag och är lika i regleringen.

Bestämmelserna om säkerhetsrådgivare som återfinns i gråmarkerade avsnitt 1.8.3 i ADR-S och RID-S är således inte meddelade föreskrifter utan återges där för att läsaren ska få den samlade bilden av innehållet i ADR och RID.

2 Gällande föreskrifter om säkerhetsrådgivare

Säkerhetsrådgivaren har till uppgift att under verksamhetsledningens ansvar verka för att farligt gods avsänds och transporteras under bästa möjliga säkerhetsförhållanden och att skador i samband med transporterna förebyggs (1 §).

Säkerhetsrådgivaren ska se till att det finns rutiner för att exempelvis (5 §):

- identifiera farligt gods som transporteras eller lämnas för transport,
- följa de särskilda krav som gäller för transportmedel och utrustning för transport av farligt gods, när sådana ska anskaffas,

---

¹ Intergovernmental Organisation for International Carriage by Rail.

² Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2012:6) om transport av farligt gods på väg och i terräng.

³ Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2012:7) om transport av farligt gods på järnväg.

- säkerställa att berörda arbetstagare genomgår anpassad utbildning och att denna dokumenteras,
- kunna agera snabbt och effektivt vid eventuella olyckor eller tillbud under transport, lastning eller lossning av farligt gods,
- ta hänsyn till lagar, förordningar och särskilda krav för transport av farligt gods vid val av underleverantörer,
- öka medvetenheten om farorna vid transport, lastning eller lossning av farligt gods, och
- säkerställa att det finns en uppdaterad skyddsplan.

Därutöver har säkerhetsrådgivaren särskilt ansvar för bland annat att rapportera olyckor och tillbud och att upprätta en årsrapport om verksamheten rörande farligt gods (4 och 6 §§).

Verksamheter som är skyldiga att utse en eller flera säkerhetsrådgivare ska meddela vem eller vilka de utser till MSB (9 §).

För att bli säkerhetsrådgivare måste en examination avläggas med godkänt resultat. MSB utfärdar ett intyg som är giltigt i fem år. Innehavaren måste då genomgå en ny examination för att förlänga intyget ytterligare fem år. Examinationen ska pröva kunskapen om riskerna med och reglerna för transport av farligt gods samt om säkerhetsrådgivarens uppgifter (7 och 8 §§). En säkerhetsrådgivare som har ett giltigt intyg från en annan stat som är medlem i Europeiska Unionen eller part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) får verka för motsvarande verksamheter i Sverige. (10 §).

Föreskrifterna innehåller också undantag från kraven på att ha säkerhetsrådgivare (3 §). Bland annat finns undantag för privatpersoner och vid transport av mindre mängder farligt gods.

3 Problemet

Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2006:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods behöver ändras mot bakgrund av följande problem.

Behöriga myndigheter och organisationer

Föreskrifterna hänvisar till myndigheter och organisationer som inte längre är verksamma (exempelvis Statens räddningsverk) eller vars uppgifter har tagits över av andra myndigheter och organisationer (exempelvis Sjöfartsinspektionen). Den 1 januari 2015 bildades en ny myndighet, Polismyndigheten genom att tidigare 21 polismyndigheter, Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium slogs ihop till en organisation. Hänvisningarna måste ändras.

Hänvisningar till lagstiftning

Föreskrifterna innehåller hänvisningar till lagstiftning som inte längre är giltig. Hänvisningarna måste ändras.

Överensstämmelse med ADR-S och RID-S

Föreskrifterna är inte anpassade till de regeländringar som skett i ADR och RID avseende säkerhetsrådgivare. Ändringarna avser ytterligare undantag från kraven på att ha säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods. ~~vissa typer av radioaktiva ämnen och så kallade reducerade mängder.~~

Befintlig text i 3 § 1 st pkt 1. i SRVFS 2006:9 innehåller en upprepning av bestämmelser om undantag, det vill säga i avsnitt 1.1.3 i ADR-S och RID-S omnämns redan särbestämmelserna i kapitel 3.3, samt bestämmelserna om farligt gods i begränsade och reducerade mängder i kapitel 3.4 respektive kapitel 3.5. Därför kan dessa specifika hänvisningar strykas. Observera att i ADR-S och RID-S finns merparten av undantag och lättnader från bestämmelserna samlade i avsnitt 1.1.3 medan de är utspridda i olika delar i IMDG-koden och ICAO-TI.

Dessutom bör 3 § 1 st pkt 1. kompletteras med undantag från kravet på säkerhetsrådgivare för radioaktiva ämnen enligt avsnitt 1.7.1.4 i ADR-S och RID-S. Motsvarande undantag och lättnader för transport av radioaktiva ämnen finns i avsnitt 1.5.1.4 i IMDG-koden och i del 1, kapitel 6.1.4. i ICAO-TI, vilket återspeglas i de nya föreskrifterna i 3 § 1 st pkt. 7 respektive pkt. 10.

De ämnen och föremål, UN-nummer, som uttryckligen nämns i Tabell A, kapitel 3.3 i ADR-S och RID-S att inte omfattas av bestämmelserna ska inte heller omfattas av kravet på säkerhetsrådgivare. Som exempel kan nämnas UN 1327 hö, halm och bhusa och UN 2807 magnetiskt material. Det finns 19 ämnen och föremål som har tilldelats ett UN-nummer men som inte omfattas av ADR-S och RID-S.

Föreskrifterna är inte harmoniserade med terminologin som ADR-S använder för lokala transporter av farligt gods på väg eller i terräng enligt del 13 i ADR-S. Terminologin måste harmoniseras.

Från 1 januari 2015 ändras bestämmelserna i del 16 i ADR-S och RID-S om transport av farligt gods i mindre förpackningar till återvinning eller bortskaffande. Föreskrifterna måste anpassas till de nya bestämmelserna.

I befintliga föreskrifter finns en disharmoni i kravet på säkerhetsrådgivare mellan de olika transportslagen avseende undantag och lättnader från bestämmelserna som i ADR-S, RID-S och IMDG-koden beskrivs i en särbestämmelse i kapitel 3.3 och i ICAO-TI återfinns i särbestämmelser i del 3, kapitel 3, tabell 3-2 eller i Sektion II i förpackningsinstruktion 965 - 970 i del 4. De skillnader som finns i dagens föreskrifter mellan olika transportslag är inte motiverade ur säkerhetssynpunkt.

Som exempel kan nämnas särbestämmelse 144 i ADR-S, RID-S, och IMDG-koden samt A58 i ICAO-TI vilka anger att en vattenlösning med högst 24 volymprocent alkohol inte omfattas av bestämmelserna i respektive regelverk. Enligt gällande föreskrifter behöver verksamheter som transporterar eller lämnar en vattenlösning med högst 24 volymprocent alkohol för transport på

väg eller järnväg inte ha någon säkerhetsrådgivare, men om transporten sker till sjöss eller som lufttransport ska verksamheten ha en säkerhetsrådgivare för dessa transportslag.

Ett annat exempel på skillnader avseende kravet på säkerhetsrådgivare gäller verksamheter som lämnar litiumbatterier för transport eller transporterar litiumbatterier i enlighet med bestämmelserna om undantag i särbestämmelserna 188 kapitel 3.3 i ADR-S, RID-S och IMDG-koden eller sektion II i förpackningsinstruktion 965 i ICAO-TI. Enligt nuvarande föreskrifter behöver verksamheten inte ha säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods på väg och järnväg men däremot om transporten sker till sjöss eller i luften. Denna skillnad avseende undantag från kravet på säkerhetsrådgivare åtgärdas nu i 3 § 1 st pkt. 7 respektive pkt. 10.

I ICAO-TI del 1, kapitel 1.1.5 finns generella undantag till bestämmelserna och i del 8 finns bestämmelser för de som transporterar farligt gods som tas ombord av passagerare eller besättning. Dessa bestämmelser rör undantag vilka inte bör föranleda krav på att ha en säkerhetsrådgivare enligt 3 § 1 st pkt. 10 och pkt. 11.

I gällande föreskrifter undantas alla verksamheter som faller under bestämmelserna i del 1, kapitel 2, Undantag vid transport av farligt gods med flyg i ICAO-TI. I arbetet med nya föreskrifter har det framkommit att avsnitt 2.1 i ICAO-TI reglerar ämnen och föremål som under inga omständigheter får transporteras med flygtransport. Eftersom kravet på säkerhetsrådgivare gäller för transport av farligt gods och det i nämnda fall inte föreligger någon transport berörs inte del 1, kapitel 2.1 av undantag från kravet på säkerhetsrådgivare.

Bestämmelser i del 1, kapitel 2.2 – 2.5 i ICAO-TI är oförändrade. Däremot har det införts ett nytt kapitel 2.6 som reglerar undantag för transport av lampor som innehåller farligt gods. Motsvarande undantag har även införts i avsnitt 1.1.3 i ADR-S och RID-S samt i avsnitt 1.1.1.9 i IMDG-koden. Dessa undantag ska inte omfattas av krav på säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods.

Även i avsnitt 1.1.1.7 i IMDG-koden samt i avsnitt 1.1.3 i ADR-S och RID-S har det införts undantag för transport av farligt gods för kylning eller konditionering som inte motiverar krav på säkerhetsrådgivare.

Säkerhetsrådgivarens uppgifter

I bestämmelserna om säkerhetsrådgivarens uppgifter föreskrivs att rådgivaren ska se till att verksamheten har en skyddsplan. Föreskriftstekniskt gäller bestämmelserna felaktigt för samtliga transportslag. Bestämmelser om skyddsplan är enbart föreskrivna för väg- och järnvägstransport av farligt gods enligt ADR-S och RID-S. Detta bör tydliggöras.

I föreskrifternas uppräkningslista av uppgifter som säkerhetsrådgivaren ska utföra bör språkliga justeringar göras för att anpassa texten till ADR-S och RID-S och på så sätt förbättra förståelsen av uppgifterna.

Bestämmelser om rapportering av olyckor och tillbud till MSB finns redan i avsnitt 1.8.5 i ADR-S och RID-S för transport av farligt gods på väg och järnväg. För sjö och flygtransport av farligt gods regleras rapporteringen till Transportstyrelsen av Kommissionens förordning (EU) nr 965/2012 om flygdrift vid olyckor och 45 § i LSF 2007:23⁴ samt enligt 24-26 §§ i TSFS 2010:159⁵. Det är därför inte befogat att dessa föreskrifter upprepar kraven om rapportering till MSB avseende väg och järnvägstransporter och dessutom utökar kravet om rapportering till MSB i samband med olyckor och tillbud som inträffar vid sjö och flygtransport.

Intyg

I ADR-S och RID-S finns en förlaga till intyg för säkerhetsrådgivare som innehåller de uppgifter som ska finnas med på intyget. Tidigare har denna förlaga funnits i ett internt beslut hos MSB men då det berör verksamheter utanför myndigheten är det viktigt att intygsförlagan finns med i dessa föreskrifter.

Erkännande av utländskt godkännande

Eftersom erkännande av utländska intyg för säkerhetsrådgivare redan regleras genom 13 § förordningen (2006:311) om transport av farligt (FFG) utgår motsvarande bestämmelser i 10 § i dessa föreskrifter.

3.1 Föreslagna ändringar

Statens räddningsverk har genomgående ersatts av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, eftersom MSB har övertagit ansvaret för de uppgifter som Statens räddningsverk tidigare hade enligt föreskrifterna.

Sjöfartsverket, Sjöfartsinspektionen och Luftfartsstyrelsen har genomgående ersatts av Transportstyrelsen, eftersom Transportstyrelsen har övertagit ansvaret för de uppgifter som nämnda myndigheter hade enligt föreskrifterna.

Inledande bestämmelser

1 §   Ingen ändring.

Definitioner

2 §   Hänvisningar har uppdaterats till nu gällande författningar. Dessutom införs nya hänvisningar till LFS 2007:23⁶ och LFS 2007:49⁷.

---

⁴ Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:23) om medförande av farligt gods

⁵ Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:159) om rapporteringsskyldighet för fartyg i vissa fall

⁶ Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:23) om medförande av farligt gods

⁷ Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2007:49) om kommersiellt bruksflyg med helikopter

Nya definitioner föreslås avseende begreppen ADR-S, COTIF, och ICAO-TI.

Undantag

- 3 § 1 st pkt 1. **Hänvisningarna till undantag i särbestämmelserna i kapitel 3.3, samt bestämmelserna om farligt gods i begränsade och reducerade mängder i kapitel 3.4 respektive kapitel 3.5 stryks eftersom de redan finns angivna i avsnitt 1.1.3.**

I 1.8.3 i ADR-S och RID-S anges undantag från kravet på säkerhetsrådgivare vid transport av vissa radioaktiva ämnen enligt delavsnitt 1.7.1.4 ~~och av så kallade reducerade mängder enligt kapitel 3.5~~ **se stycket ovan**. För att punkt 1 ska återspegla detta måste föreskrifterna kompletteras.

Undantaget för radioaktiva ämnen avser:

- (a) radioaktiva ämnen, som är en integrerad beståndsdel av transportmedel,
- (b) radioaktiva ämnen som transporteras inom anläggningar där lämpliga säkerhetsbestämmelser är i kraft och där transporten inte sker på allmän väg eller järnväg,
- (c) radioaktiva ämnen som implanterats eller inkorporerats i personer eller levande djur för diagnostiska eller terapeutiska ändamål,
- (d) radioaktiva ämnen ingående i konsumentartiklar med föreskriftsenligt godkännande och som saluförts till den slutliga användaren,
- (e) i naturen förekommande ämnen och malmer innehållandes naturligt förekommande radionuklider, vilka antingen är i sitt naturliga tillstånd eller enbart har bearbetats för andra ändamål än för utvinning av radionukliderna och som inte heller avses att bearbetas för användning av dessa radionuklider samt under förutsättning att ämnets aktivitetskoncentration inte överstiger 10 gånger de värden som anges i 2.2.7.2.2.1(b) eller beräknats enligt 2.2.7.2.2.2–2.2.7.2.2.6 i ADR-S eller RID-S,
- (f) icke-radioaktiva fasta föremål, med förekomst av radioaktiva ämnen på någon yta i mängder som inte överstiger det gränsvärde som framgår av definitionen för kontamination i 2.2.7.1.2 i ADR-S eller RID-S.

Reducerade mängder är ett begrepp som används för farligt gods som förpackas i tillräckligt små mängder och på ett sådant

sätt-(förpackning, märkning, etc.) att transporten inte omfattas av övriga bestämmelser i ADR-S eller RID-S.

3 § 1 st pkt 2. Undantaget från kravet på säkerhetsrådgivare har utökats att även gälla de ämnen eller föremål vilka uttryckligen omnämns i Tabell A, kapitel 3.3 att inte omfattas av ADR-S och RID-S. En ny pkt.2 föranleder att följande punkter måste numreras om.

3 § 1 st pkt 3. Hänvisningen har uppdaterats till nu gällande författning, det vill säga till 3 § avfallsförordningen (2011:927). Enligt 3 § i avfallsförordningen är farligt avfall ett ämne eller ett föremål som är avfall och som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 4 till förordningen. Bilaga 4 innehåller en förteckning över olika typer av avfall som är sorterad med avseende på avfallets källa.

3 § 1 st pkt 4-5. Terminologin i punkt 3 och 4 har reviderats så att den överensstämmer med kapitel 13.2 i bilaga S till ADR-S.

3 § 1 st pkt 6. Bestämmelserna i del 16 om transport av farligt gods i mindre förpackningar till återvinning eller bortskaffande kommer att ändras i kommande utgåva av ADR-S och RID-S. Dessa föreskrifter måste därför anpassas.

Enligt kapitel 16.0 i ADR-S och RID-S som träder i kraft 1 januari 2015 omfattas inte transport av tömda ej rengjorda uttjänta förpackningar (UN3507) av övriga bestämmelser i ADR-S och RID-S. De undantas även kravet på säkerhetsrådgivare.

Vid transport av farligt gods som avfall förpackat i mindre mängder ska bestämmelserna i ADR-S och RID-S följas. Bestämmelserna i del 16.1 medger avsteg från vissa bestämmelser i bilagorna A och B om tillåtna förpackningar, inklusive IBC-behållare och storförpackningar. Undantaget om krav på att ha säkerhetsrådgivare för den som vid enstaka tillfällen lämnar eller transporterar farligt gods i mindre förpackningar till återvinning eller bortskaffande i enlighet med bestämmelserna i del 16 i MSBFS 2012:6 tas bort eftersom det i fortsättningen kommer att ställas större krav på dessa transporter än tidigare.

Enligt 16.1.1 i ADR-S finns en övergångsperiod till och med 30 juni 2015 för införandet av dessa bestämmelser. Motsvarande övergångsperiod införs också för gällande undantag om krav på att ha säkerhetsrådgivare. På grund av att arbetet med den nya föreskriften har försenats och att den kommer att gälla från 1 juli 2015

3 § 1 st pkt 7. För att harmonisera undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare för sjötransport med ADR-S och RID-S, enligt 3 § 1 st pkt 1., införs undantag från kravet enligt bestämmelserna i avsnitt 1.1.1.7, avsnitt 1.1.1.9 och avsnitt 1.5.1.4 samt enligt särbestämmelserna i kapitel 3.3 i IMDG-koden.

De rör undantag eller lättnader för bestämmelser om transport av farligt gods som används för kylning eller konditionering, transport av lampor som innehåller farligt gods samt transport av radioaktiva ämnen enligt 3 § 1 st pkt 1.

I likhet med ADR-S och RID-S föreslås även undantagen från krav på att ha säkerhetsrådgivare även att gälla vid transport av reducerade mängder enligt kapitel 3.5 i IMDG-koden.

3 § 1 st pkt 8-9. Ingen ändring.

3 § 1 st pkt 10. Befintliga bestämmelser i 3 § 1 st pkt. 9 har delats upp i två punkter, 3 § 1 st pkt. 10 respektive pkt. 12. I pkt. 10 har undantag för krav på att ha säkerhetsrådgivare kompletterats för de som lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods med lufttransport enligt följande delar i ICAO-TI:

- del 1, kapitel 1.1.5
- del 1, kapitel 2.2 – 2.6
- del 1, kapitel 6.1.4
- särbestämmelser i del 3 och
- sektion II i förpackningsinstruktionerna 965 - 970 i del 4.

Del 1, kapitel 1.1.5 innehåller generella undantag av visst farligt gods till exempel farligt gods för medicinskt eller veterinärt bruk och räddningsutrustning/fordon.

Del 1, kapitel 2.1 innehåller förbud för transport av farligt gods som är särskilt explosivt eller reaktivt. Det gäller dels de ämnen och föremål i Tabell 3-1 som har texten "Förbjuden" men även andra särskilt farliga ämnen som inte finns omnämnda men som kan medföra en reaktion, brand eller explosion och i sin tur föranleder utveckling av giftiga och brandfarliga gaser. Eftersom transport av dessa ämnen är förbjuden är det inte relevant med undantag från kravet på säkerhetsrådgivare, då kravet i sig inte existerar.

Däremot kommer transport enligt del 1, kapitel 2.2 – 2.5 även i fortsättningen att undantas kravet på att ha säkerhetsrådgivare.

Hänvisningar till del 1, kapitel 2.6 och del 1, kapitel 6.1.4 införs för att det har införts undantag för transport av vissa typer av

lampor som innehåller farligt gods samt transport av radioaktiva ämnen under vissa förhållanden. Dessa undantag samt hänvisningarna till undantag i särbestämmelser och förpackningsinstruktioner i del 3 och del 4 harmoniserar bestämmelserna avseende kravet att ha säkerhetsrådgivare enligt 3 § 1 st pkt. 1 och pkt. 10 för land- respektive lufttransport.

- 3 § 1 st pkt11. Kravet på att ha säkerhetsrådgivare undantas för de som transporterar farligt gods som tas ombord av passagerare eller besättning i enlighet med de begränsningar som anges i del 8 i ICAO-TI.
- 3 § 1 st pkt12. Hänvisningen har uppdaterats till nu gällande författning, LSF 2007:23, som i stort inte skiljer sig från tidigare bestämmelser. I reviderat förslag till föreskrifter preciseras hänvisningen till 12 § i 2007:23. Där anges undantag för transport av brandfarlig vätska som bränsle, gasol, färg och lösningsmedel förpackat i mindre mängder och förvarat i ett bagageutrymme som är avskilt från passagerarutrymmet. Undantag från kravet på säkerhetsrådgivare ska även gälla för dessa transporter.
- 3 § 1 st pkt13. Pkt 13. motsvarar 3 § 1 st pkt 10. i befintliga föreskrifter. Hänvisningen har uppdaterats till nu gällande författning, medan innehållet är oförändrat.
- 3§ 1 st pkt14. Pkt 14. motsvarar 3 § 1 st pkt 12 i befintliga föreskrifter. Ordföljden har ändrats men inte innehållet.
- 3 § 2 st Från den 1 januari 2015 kommer dagens 21 polismyndigheter, Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium slås samman till en organisation, Polismyndigheten. Säkerhetspolisen förblir en egen organisation. MSB föreslår därför att ”polismyndigheterna” ersätts med ”Polismyndigheten, Säkerhetspolisen,” i texten som berör undantag enligt kapitel 18.1 i bilaga S till ADR-S.
- 3 § 3 st Svensk Bilprovning har ersatts av ett öppet kontrollsystem som baseras på att Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ackrediterar verksamheter. ”AB Svensk Bilprovning” är därför ersatt med ”kontrollorgan för fordon” och kontrollbesiktning är ersatt med kontroll i texten om undantag om krav på att ha säkerhetsrådgivare vid flygande inspektion och kontroll. ”Polismyndigheter” har i det sammanhanget ersatts av ”Polismyndigheten och Kustbevakningen”.
- 3 § 4 st För att återspegla texten i kapitel 18.2 i bilaga S till ADR-S har dessa föreskrifter kompletterats med undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare för Polismyndigheten och

Kustbevakningen när dess personal förflyttar fordon enligt kapitel 18.2 andra stycket i bilaga S till ADR-S.

Möjligheten för MSB att utfärda undantag i enskilda fall flyttas till en egen paragraf, se 10 §.

Säkerhetsrådgivarens uppgifter

I bestämmelserna om säkerhetsrådgivarens uppgifter har språkbruket förenklats och uppgifterna har tydliggjorts. Säkerhetsrådgivarens uppgifter i sak har dock inte förändrats.

- 4 § I punkterna 2. och 3. görs ett förtydligande av texten att det gäller verksamheten. I punkt 3. preciseras dessutom att årsrapporten som ska presenteras för verksamhetsledningen ska redovisa verksamheten avseende transport av farligt gods. Myndighetsnamn har ändrats.
- 5 § För att bättre återspegla den engelska utgåvan av ADR-S och RID-S föreslås följande ändringar av ordval på svenska. Dessa ändringar ska dock inte påverka betydelsen i sak.
- 5 § pkt 6. ”vid behov” ändras till ”om det krävs”
- 5 § pkt 7. ”nya” ersätts av ”upprepning av”
- 5 § pkt 8. Meningen avslutas med ” eller annan tredje part”
- 5 § pkt 9. ”erforderliga instruktioner” ersätts med ”de arbetsbeskrivningar och instruktioner som behövs”
- 5 § pkt 11. ”finns och” införs efter ”transportmedlet”
- 5 § pkt 12. ”kontrollera” ersätts med ”säkerställa”
- 5 § pkt 13. Uppgiften att säkerställa att det finns en skyddsplan enligt ADR-S och RID-S gäller enbart vid landtransport av farligt gods. Punkt 13 har därför förtydligats i det avseendet.
- 6 § Den inledande meningen anpassas till den formulering som finns i lagen (2006:263) om transport av farligt gods.
- Den sista delen av 6 § stryks för att undvika dubbelreglering avseende rapportering av olyckor och tillbud och för att rapporteringen endast ska behöva ske till en myndighet.

Examination

- 7 § I andra meningen förtydligas att examinationen genomförs av MSB vilket inte framgår någon annanstans. Det är en upplysning som inte förändrar innehållet i sak.

Intyg

- 8 § 8 § om intyg får en egen rubrik. Texten förtydligas så att den avser intyg för säkerhetsrådgivare och kompletterats med en hänvisning till en ny bilaga 2 som är en förlaga till intyget som preciserar vilka uppgifter som intyget ska innehålla.

Meddelande om utsedd säkerhetsrådgivare

- 9 § För att ge utrymme för olika sätt att meddela vem som är säkerhetsrådgivare för en verksamhet föreslås texten ändras så att rapporteringen sker på det sätt som MSB anvisar.

Undantag i enskilda fall

- 10 § Undantag i enskilda fall regleras i en ny 10 §. Texten har anpassats och utgår nu från lydelsen av 3 § i föreskriftdelen av ADR-S och RID-S.

Bilaga 1: Prov för säkerhetsrådgivare

I bilaga 1 har endast vissa språkliga ändringar gjorts. I sak är bilagan oförändrad.

Bilaga 2: Förlaga för intyg

Bilaga 2 återger de uppgifter som ett intyg för säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods ska innehålla enligt gråmarkerade avsnitt 1.8.3.18 i ADR-S och RID-S. Eftersom andra länder inte har säkerhetsrådgivare för sjö och luftfart har texten kompletterats med information om behörighet för säkerhetsrådgivare för dessa transportslag.

4 Alternativa lösningar

MSB menar att det inte finns alternativa lösningar till de förslag på ändringar som föreslås. Hänvisningar till myndigheter, organisationer och lagstiftning måste vara uppdaterade. Föreskrifterna måste också vara i linje med bestämmelserna som ADR-S och RID-S anger, detsamma gäller för terminologin.

5 Berörda

De ändringar som föreslås i det reviderade förslaget till föreskrifter berör undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare. De medför lättnader för de verksamheter som berörs och de föreslagna ändringarna anpassar snarare reglerna till det som redan gäller i praktiken.

I Sverige ska verksamheter som transporterar, lastar, lossar eller överlämnar farligt gods till någon annan för transport, ha en eller flera säkerhetsrådgivare. Kravet gäller samtliga transportslag, det vill säga väg, järnväg, sjö och flyg.

Det finns ca 4 400 verksamheter som omfattas av föreskrifterna om säkerhetsrådgivare och som har utsett en rådgivare för verksamheten. I juni 2014 fanns ca 680 examinerade säkerhetsrådgivare. Av dessa var drygt 500 registrerade som säkerhetsrådgivare för en eller flera verksamheter.

Sedan år 2002 har antalet verksamheter som omfattas av föreskrifterna ökat med ca 7 %, medan antalet verkamma säkerhetsrådgivare har minskat med ca 20 %.

MSB bedömer att förslaget till föreskrifter inte leder till någon förändring i antalet verksamheter som berörs av föreskrifterna. De ytterligare undantag som föreslås för **att ytterligare harmonisera bestämmelserna avseende undantag mellan transportslagen förutom för radioaktiva ämnen och reducerade mängder, tillämpas redan i praktiken**. Det medför att antalet berörda är oförändrade.

Eftersom transport av uttjänta förpackningar som är tömda, ej rengjorda (UN 3507) inte omfattas av ADR-S och RID-S enligt kapitel 16.0 undantas även de verksamheter som lämnar eller transporterar sådant avfall till återvinning eller destruktion från kravet på säkerhetsrådgivare. Däremot kommer de verksamheter som vid enstaka tillfällen lämnar eller transporterar farligt gods som avfall enligt förslaget i kapitel 16.1 att i fortsättningen behöva en säkerhetsrådgivare. MSB bedömer att det i praktiken inte är någon förändring utifrån dagens regelverk eftersom det idag är få verksamheter som berörs av undantaget. Konsekvensen av den ursprungliga ändringen av kapitel 16 beskrivs i aktuell konsekvensutredning för ADR-S och RID-S.

Kravet på att rapportera olycka eller tillbud till MSB har tagits bort i förslaget till nya föreskrifter och eftersom kravet redan finns i annan lagstiftning medför ändringen ingen förändring för de berörda.

Bilaga 2 innehåller en förlaga för intyg för säkerhetsrådgivare och ska ses som information och innebär inte utökade krav.

6 Kostnader och andra konsekvenser

Ändringarna i det nya förslaget till föreskrifter kommer inte påverka berörda verksamheter på ett negativt sätt eftersom undantagen från kravet på att ha en säkerhetsrådgivare harmoniseras och på så vis vidgas. Förslaget till föreskrifter innehåller **även vissa redaktionella** ändringar i jämförelse med nu gällande lagstiftning. **Avsikten är att göra texten mer lättläst.**

De ytterligare undantag som föreslås ~~för radioaktiva ämnen och reducerade mängder~~ har enligt MSB:s bedömning **i de flesta fall** redan tillämpats på det sätt som ADR-S och RID-S anger. Tillägget ger därmed inga reella konsekvenser. Samma bedömning har MSB avseende förtydligandet i säkerhetsrådgivarens uppgifter om att se till att det finns en skyddsplan vid landtransport av farligt gods. Bestämmelserna om skyddsplan är enbart uttryckta i kapitel 1.10 i ADR-S och RID-S, det vill säga för landtransporter.

Kostnader kan uppkomma till följd av att verksamheterna kan behöva informera och revidera rutiner och kvalitetsystem (se avsnitt 9).

7 Överensstämmelse med Sveriges medlemskap i EU

Enligt rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar ska Sverige tillämpa de internationella bestämmelserna i ADR och RID även vid inrikes transport av farligt gods på väg och i terräng.

I avsnitt 1.8.3 i ADR och RID finns bestämmelser om säkerhetsrådgivare som därför måste vara tillämpliga i Sverige. Förslaget till föreskrifter speglar bestämmelserna i 1.8.3.

De nya ändringarna som berör undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare medför att bestämmelserna harmoniseras mellan transportslagen vilket är en stor fördel för verksamheter som lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods som multimodal transport.

8 Ikraftträdande och informationsinsatser

MSB föreslår att föreskrifterna ska träda i kraft den 1 juli 2015. Samtidigt upphör Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2006:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods att gälla.

~~MSB föreslår en övergångsperiod.~~ Med hänsyn till att de föreslagna föreskrifterna kommer träda i kraft samtidigt som övergångsperioden upphör för det undantag som idag är knutet till de verksamheter som vid enstaka tillfällen lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods i enlighet med kapitel 16.1.1 i ADR-S finns inte längre något behov av en övergångsperiod. ~~Den övergångsperioden gäller till och med 30 juni 2015.~~

Då föreslagna föreskrifter i huvudsak består av redaktionella ändringar och ändringar som i praktiken redan tillämpas (~~avseende undantag och skyddsplan~~) anser MSB att en övergångsperiod inte är motiverad.

9 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag

MSB bedömer att föreslagna föreskrifter inte kommer att medföra någon generell ökning av arbetsbelastningen för berörda verksamheter i jämförelse med gällande föreskrifter.

Tidsåtgången för att informera och revidera befintliga rutiner och kvalitetssystem till följd av föreslagna föreskrifter bedöms högst uppgå till en timme per verksamhetsutövare. Verksamhetens rutiner bör dock redan vara i linje med stora delar av föreskrifterna, eftersom bland annat myndighetsnamn

och lagstiftning bör ha reviderats i samband med den regelmässiga översyn som verksamheterna kan förväntas ha.

10 Andra kostnader och förändringar för företag

MSB bedömer att föreslagna föreskrifter inte kommer att medföra någon generell ökning av kostnaderna för berörda verksamheter i jämförelse med gällande föreskrifter.

Kostnaderna för att informera och revidera befintliga rutiner och kvalitetssystem till följd av föreslagna föreskrifter bedöms högst uppgå till kostnaden för en timme per verksamhetsutövare.

11 Konkurrensförhållanden för företag

MSB bedömer att de ändringar som föreslås är av sådan karaktär att de inte påverkar verksamheternas konkurrensförhållanden.

12 Särskilda hänsyn till små företag

MSB bedömer att de ändringar som föreslås är av sådan karaktär att särskilda hänsyn till små företag inte behövs.

13 Kontaktpersoner

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Enheten för farliga ämnen

Brita Skärdin, brita.skardin@msb.se, tfn 010-240 54 95